

Tiedote 7.5.2016

Huumepolitiikassa muutoksen tarve

Huhtikuun 19.-21. päivinä pidettiin YK:n UNGASS 2016 -erityiskokous huumeista. Jos sen odotettiin tuovan uutta hävityn huumesodan raunioille, niin pettymys oli suuri. Kokouksen etukäteen valmisteltu loppuasiakirja hyväksyttiin ensimmäisessä istunnossa 19.4.2016 ennen kuin keskustelu oli edes alkanut. UNGASS:n julkilausuma jatkaa samaa politiikkaa, mikä on epäonnistunut jo 40 vuotta.

Kahdeksantoista vuotta sitten A drug-free world - We can do it -ohjelmassa julistettu kansainvälinen yksimielisyys on enää yksi alaluku huumesodan katastrofaalisessa kuolemaa ja kärsimystä sisältävässä historiassa. Loppuasiakirjan merkittävin anti on YK:n ajaman huume politiikan kytkeminen vuosien 2016 - 2030 kestäväen kehityksen ohjelmaan. Mutta kokouksen keskusteluissa tuotiin voimakkaasti esille ihmisoikeudet ja muutoksen tarve.

Pettymys oli avointa

Kansainvälinen huume poliittinen komissio (Global Commission on Drug Policy) esitti avoimesti pettymyksensä. Komissioon kuuluu henkilöitä, jotka ovat olleet aikoinaan lietsomassa huumesotaa. Huume poliittisen komission jäsen, liikemies **Richard Branson** arvosteli kokouksen julkilausumaa siitä, ettei siinä vaadita miljoonien ihmisten kriminalisoinnin ja vangitsemisen lopettamista. Siinä ei vaadita kuolemanrangaistuksen lopettamista. Siinä ei vaadita WHO:ta tarkistamaan huumaus-aineiden luokittelua. Siinä ei edes selitetä sitä, kuinka voidaan taata hoitoa huumeita käyttäville ihmisille eikä siinä puhuta lainkaan kaupan valvonnasta.

Richard Branson (keskellä) on pitkän linjan huume politiikan uudistamisen puolestapuhuja.

Suomen kannabisyhdistys ry

Sähköposti: sky@sky.org

Nettisivut: <http://www.sky.org/>

Julkilausuma on yksi asia ja käytäntö toinen

UNGASS kokouksessa hyväksytty julkilausuma on yksi asia ja käytäntö toinen. Vuodesta 2012 on ollut selvää, etteivät huumesopimukset kiellä laillistamista, jos noudatetaan niiden asettamia ehtoja. Bolivia, Uruguay, Kanada sekä yhä useammat USA:n osavaltiot venyttävät huumesopimusten tulkintaa laillistamisen suuntaan ilman, että ne ovat joutuneet kärsimään politiikastaan kansainvälisellä areenalla. Kansainväliset huumesopimukset eivät kiellä dekriminialisointia, jota Euroopassa edustavat Portugali ja Tsekki. Erityisesti sopimukset eivät vaadi rankaisemaan huumeiden käytöstä, mikä Suomessa on edelleen pääasiallinen käytäntö, vaikka Suomen rikoslakikaan ei sitä ehdottomasti vaadi.

Laillistaminen jatkuu

UNGASS 2016 ei muuttanut kannabiksen asemaa huumesopimuksissa mutta valtiot ja USA:n osavaltiot jatkavat laillistamista. Kannabiksen laillistaminen ei toteudu vielä vuoden 2019 varsinaisessa huumeohjelman tarkistuskokouksessakaan mutta siinä vaiheessa laillistaminen voi olla uuteen huumeohjelmaan hyväksytty sana.

UNGASSin tärkein anti olivatkin siellä pidetyt ja siihen liittyvät puheenvuorot. Ensimmäisen kerran historiassa kehittynyt länsimaa ilmoitti YK:n yleiskokouksessa laillistavansa kannabiksen. Kanadan terveysministeri **Jane Philpott** ilmoitti, että Kanada laillistaa kannabiksen vuonna 2017. Jamaica dekriminalisoi vuonna 2015 kannabiksen käytön ja hallussapidon sekä laillisti sen uskonnollisen ja lääkekäytön. Jamaikan ulkoministeri **Kamina Johnson-Smith** kertoi, että vuoden 1961 sopimuksen määritelmä kannabiksesta vaarallisena huumeena vailla lääkinnällistä hyötyä on vanhentunut eikä vastaa tutkimustietoja. Meksikon presidentti **Peña Nieto** ilmoitti kokouksessa Meksikon jatkavan vuonna 2015 alkanutta kannabispolitiikan lieventämistä. Uruguay edustaja kertoi kokoukselle, että huumemarkkinoiden laillinen valvonta on paras keino vaikuttaa huumeiden väärinkäyttöön. USA:n puheenvuorossa Valkoisen talon huumetoimiston uusi huumetsaari **Michael Botticelli** painotti kriminaalivalvonnan suuntaamista rikollisorganisaatioihin eikä huumeita käyttäviin ihmisiin.

Milloin YK:n yleiskokouksessa?

Suomen kannabisyhdistys ry

Sähköposti: sky@sky.org

Nettisivut: <http://www.sky.org/>

Kofi Annan - aika siirtyä terveyslähtöiseen huume politiikkaan

Suomessa on huomiota herättänyt YK:n entisen pääsihteerin **Kofi Annanin** näkemykset. Helsingin Sanomien Vieraskynä-palstalla 19.4.2016 hän kirjoittaa: ”YK:n huumausaine-yleissopimuksen mukaan huume politiikan ydintavoite on suojella ihmiskunnan terveyttä ja hyvinvointia. Jotta tämä tavoite toteutuisi, nykyisiä poliittisia linjauksia on korjattava sekä kansallisesti että kansainvälisesti. Tarvitaan kolme tärkeää edistysaskelta.

Huumeiden käyttö on dekriminisoitava. Haittojen vähentäminen kuuluu julkisen terveydenhuollon eikä tuomioistuinten vastuulle. Hoitopalveluja pitää vahvistaa, etenkin niissä maissa, joissa kansantulo on keskitasoa tai matalampi.

On myös aika myöntää, että huumeeton maailma on illuusio. Voimavarat pitää kohdistaa siihen, että huumeista aiheutuisi mahdollisimman vähän haittaa mahdollisimman harvoille. Ehkäisevät toimet, kuten neulojenvaihto-ohjelmat, voivat tuottaa hyviä tuloksia.

Katseet on käännettävä huumeiden hävittämisestä sääntelyyn ja valistukseen. Tiedämme jo, ettei tuhoamisstrategia toimi.”

Hän jatkaa: ”Tähänastisista kokemuksista tiedetään, ettei kannabiksen laillistaminen ole sysännyt huumeidenkäyttöä tai huumerikollisuutta kasvuun. Pimeä kauppa on vähentynyt, ja tuhannet nuoret ovat välttyneet rikosrekisterimerkinnältä.”

Kofi Annan lopettaa kirjoituksensa vetoomukseen: ”Maailman on aika siirtyä terveyslähtöiseen huume politiikkaan. Hyviä ratkaisuja tehneiden Euroopan maiden on aika nousta puoltamaan muutosta.”

Kahdelta raiteelta yhdelle raiteelle

Suomi ei varmaan ole näitä Euroopan maita, joita Kofi Annan tarkoittaa. Suomen kahden raiteen politiikka: haittojen vähentäminen yhdistettynä rankaisevaan kieltolaki politiikkaan toteuttaa tätä ehkä puolinaisesti. Katseet voikin suunnata esimerkiksi Portugaliin ja Tsekkeihin.

Kahden raiteen politiikkaa olisikin rukattava siten, että rankaiseva kieltolaki politiikka korvataan lopettamalla hallitusti rankaiseminen huumeiden käytöstä ja hallussapidosta sekä omaan käyttöön tapahtuvan kannabiksen viljelystä. Sen seurauksena

- Järjestäytynyt rikollisuus menettäisi kannabismarkkinoita ja pidemmälle tapahtuvan laillistamisen tapauksessa myös verotulot saataisiin yhteiskunnan hyötykäyttöön.
- Kannabismarkkinat saataisiin erotettua muiden huumausaineiden markkinoista, joka mahdollistaisi laatukontrollin, vähentäisi ihmisten yhteyksiä rikollismaailmaan ja kovien huumeiden markkinoihin.
- Kannabiksen käytöstä ei seuraisi kriminalisoitumista ja syrjäytymistä. Erityisen ikävä on jopa käyttörikoksesta seuraava rikosmerkintä, joka voi aiheuttaa mm. opiskelu- tai työpaikan menettämisen. Samoin auton ajo-oikeus voidaan menettää, vaikka henkilö ei edes ajaisi autoa eli syytä, jolla ei ole mitään yhteyttä ajokuntoon, vaan se on pelkkä rangaistus kannabiksen käytöstä.
- Kannabiskiellon aiheuttamat kustannukset poliisille ja oikeuslaitokselle vähenisivät ja muutenkin niukat voimavarat voitaisiin kohdistaa vaarallisten huumeiden torjuntaan.
- Sen lisäksi, että kannabiskieltolaki yleensäkin rapauttaa lainkuuliaisuutta, sillä on kansainvälisen kokemuksen perusteella korruptoiva vaikutus yhteiskunnan eri tasoilla, josta on paljon kansainvälistä kokemusta ja viitteitä Suomessakin.

- Valistus huumeiden, myös kannabiksen haittavaikutuksista, olisi uskottavaa, kun se ei perustuisi ajatukselle, että täyskielto ylläpitää kielteisiä asenteita huumeita kohtaan.
- Useat kansainväliset tutkimukset osoittavat, että huume politiikan tiukkuudella ei ole vaikutusta käytön laajuuteen. **Miksi siis aiheuttaa vain lisäongelmia kieltolaille?**

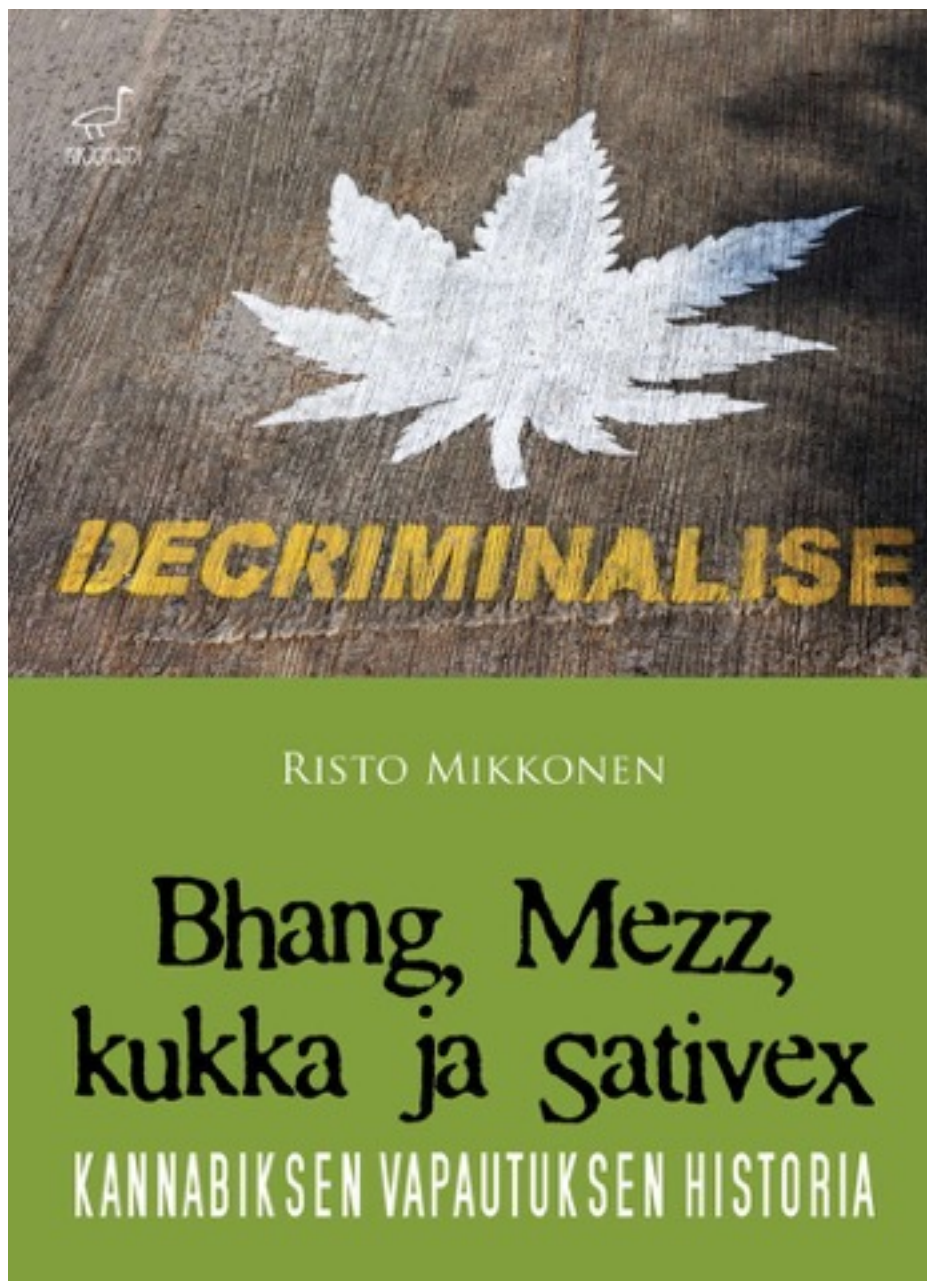
Tutustu näihin

Laaja analyysi UNGASS 2016 -kokouksesta ja laajemmin YK:sta ja maailman huume politiikan trendeistä löytyy Risto Mikkosen artikkelista Turun seudun kannabisyhdistyksen sivulla

<http://tusky.fi/uutiset/744-ungass-2016-huumesodan-rintama-repesi>

Kattava esitys suhteesta kannabikseen kautta aikojen ja kannabispolitiikasta löytyy tuoreesta Risto Mikkosen kirjasta Bhang, Mezz, kukka ja Sativex - kannabiksen vapautuksen historia:

http://kirjokansi.omaverkkokauppa.fi/epages/kirjokansi.sf/fi_FI?ObjectPath=%2FShops%2F2015021935%2FProducts%2F040

Suomen kannabisyhdistys ry

Sähköposti: sky@sky.org

Nettisivut: <http://www.sky.org/>